

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 68

Fylke: Nord Trøndelag

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Frosta

Emne: Bålrensning.

Bygdelag: Frosta

Oppskr. av: Hans A Vold

Gard: Saltbuvolden

(adresse): Frosta

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. eller egen røynsle

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

- 1 Det heite bål - at brenne bål "St. Hans bål" - "at rænke" var mindre brukt her.
2. Vet ikke om omne slags faste eller regemossige bål end. pinsebål og St. Hansbål, kvudden før og natte før St. Hans dag.
3. Nei det minnes jeg ikke. Slike bål var alltid sendt ut på marken - helst på udyrket jord.
4. Her i min bygd Frosta var det bare disse to kvudden bålrensning. Men i nabobygden Skatval brenndes pinsebål også pinse- dagskvudden og 2de pinse dag også såvidt jeg minnes.
5. Det de spør om er ukjent.
6. Nei
7. Helt ukjent
8. Bål brennes: pinse- aften - og St. Hans = aften. 24 juni. dette var "mitsammers bål"
9. Stils = eld - ukjent.
10. Ukjent.
11. All det spør om er lite kjent
- 12 - 13 - ukjent.

14. - 15. Ofte på same steder, men helst på udyrket mark.

16. Nei

17. Nei

Dei som steller med bålet,

18. Helst ugifte folk av begge kjønn som var sameu omslikt, ja også halvoksen barn, men sjelden eldre, gifte folk.

19. Ja, alle hviss dem vilde.

20. No er det længe siden helt slut.

21. Kanske unntakelsesvis, men fast skikk ikke..

22. Helt ukjent

Korleis dei bygde.

23. Ingen fast byggeform.

24. Mest brundes gamle tjoretänder, gamle båler å kanskje, men det sjelden.

25. Ukjent.

Båtvyrke.

26 - 30. Kjøp eller salg til vyrke i slike høve var det aldri snak om.

Derfor mangler al tradisjon.

Korleis bålet skulde vera.

31. Utsett form eller størrelse - ukjent.

32. å ja. -

33. Helst så stor flamme som mulig.

34. - ja -

35. Ukjent.

Kva bålet skulde tjene til.

36 - 39. Disse spm. kan jeg ikke svare på
Sjölue festen.

40. Ja. Pinseleik og St. Hansleik -

Jansakleik mindre kjent.

41. Sjålsakt helst ungdom å gamel og ny lit, som mest samlet sig om slikt.

Men også list eldre folk kunde, især St. Hans aften måle opp for å friske opp gamel skikk.

42. Nei, men ofte langt utover matta.
 43. Det hadde vel at folk hadde med brændevin
 å drack, men det var mer sjelden.
 44. Ja, dansa å leika seg på en noventinde
 flat plass, men ikke absolut runt bålet.
 45-46. Slikt som, hoppa over bålet, a rent
 i rayka å mer slikt var ingen fast regel,
 men ungdom når de kam saman fant
 på mange ting å more seg me.
 47. Dette gjelder helt ukjendte ting
 48 Kommer ikke på noget mer.
 49 Skikken idag
 49. Skikken helt slut, tok av lidt om
 50 sen. Litt forandring i måten kanskje
 51 Vor tids - den nyere tids. krav skinner
 nesten alle gamle bruer og skikker
 ned.

Et særskilt hende for jeg fortelle.

En abtet hyman, søbforen an fog hadde i mange år
 sommerbolig på engært. På hende det at hans søn i
 konfirmasjonsalderen, hadde årsmålsdagen sin en St.
 Flawsdag. Da ordnet han stor fest. Flere tjeretånder sattes
 opp på stang og tændtes. Vi som barn var fikk leike
 oss på emse vis. Mellom anna satt en på en stang
 som bare på abselen an to. En 4er ker hadde en pakkol
 helmsok, som han slag me mot føterne på den
 på stangen, for om mulig at få han tid å dreie
 om så føterne blev opp og hoke med. Også andre
 leiker dreues. Søbforeren trakterte også godt med
 et glas toddi også til oss som barn var.
 Men det var også mødt opp en hel del eldre
 abtverdige mant. Disse plassertes an et
 særskilt bord hvor de drakk toddi og pratet
 og moret sig godt. Dette var en skste=
 ardsiner St. Flaws. end.